

PAVEL P. FILIP-TORĂCEANU

Anul acesta publicistul, istoricul, scriitorul, poetul și unul dintre cei mai de seamă oameni de vază ai Torăcului, Pavel P. Filip, împlinește vârsta rotundă de... 75 de ani. Prilej pentru a-i strânge mâna și a-i ura toate bune în viață.

Pavel P. Filip, de când știe de sine, a dezvoltat o mare pasiune pentru activitatea românească: pentru cea culturală, sportivă, spirituală... cu un cuvânt pentru iubirea de neam a românilor. A neamului său, căruia i-a servit cu devotament, cinste și prețuire.

Toată viața sa a slujit cauza românească...

Vasile BARBU

Vatra noastră, torăceană

Vatra noastră, torăceană,
E Banatul sfânt și drag...
Este glia strămoșească,
Este casa părintească,
Zîmbetul mamei din prag.

Vatra noastră, torăceană,
E Hramul bisericesc...
Este școala românească,
Este ființa țărănească,
E sorocul bătrînesc.

Vatra noastră, torăceană,
E colinda din Ajun...
Este slova latinească,
Este tradiția vitejească,
Crezul nostru cel străbun.

Vatra noastră, torăceană,
E dorul nostru săcălăzean,
Este durerea sufletească,
Este forța haiducească,
E pământul torăcean.

Balada ulmilor

Aud ulmii ce cîntă în strune de vînt
Chemîndu-și din neguri o nouă trăire
S-aline durerea a celor ce sunt
Veșminte de frunze ce cad la pămînt
Și moarte se-aștern pe cărare.

Simt ulmii ce plîng în freamăt de vînt
Cînd moare-un regret și naște o speranță
Să uite de cele ce-au fost și azi nu sînt
Căci mîine la soare cu alt veșmînt
Pe ramuri va prinde o nouă viață.

Visez ulmii ce renasc pe unde de vînt
Șoptind partitura pe-un cer albastru
Cînd rădăcinile seculare din pămînt
Trimit prin tulpină un nou veșmînt
Viața ce-nvinge infernul pe astru.

Graiul neamului

Se-nalță ciocîrlia pe cerul senin
E primăvară la noi, în cîmpie,
În satul de pustă, aci la Uzdin,
La bustul lui Eminescu e festival de poezie.

Se adună frații din toate zările
Ardeleni, bănățeni, basarabeni și bucovineni
Spre Tibiscus duc azi toate cărările
Pentru toți românii mei.

Apele milenarului rîu daco-roman
Ce taie Banatul istoric în două
Ne amintesc de săditorul împărat Traian,
De Dacia și Decebal, testament lăsat nouă.

Pămîntul, apele și cerul românesc
Au dăruit neamului pe Eminescu Mihai,
Poetul mîndriei noastre, luceafărul ceresc,
Legămînt urmașilor din pitorescul plai.

De pe soclu Eminescu privește mulțimea,
Poeții neamului își cîntă durerea,
E sărbătoare mare, recită românimea,
Dumnezeu Tatăl și limba română-i puterea.

Trandafir de la Moldova

Trandafir de la Moldova
Românească ne e vorba,
Trandafir de peste Prut,
Fraților, eu vă sărut,
Trandafir de la Tighina,
Frații noștri nu au vina,
Trandafir de la Orhei,
Pentru voi cînt, frații mei,
Trandafir de la Hotin,
Pentru frații mei suspin,
Trandafir de pe Cetate,
Dragi mi-s frații de departe,
Traandafir cu spini mărunți,
Veniți, frați din Cernăuți,
Trandafir, frumoasă floare,
S-audă Ștefan cel Mare,
Lângă Nistru am cîntat
Pentru frații din Banat.
Trandafir floare rotată,
Cîntă frații laolaltă,
Trandafir din Chișinău,
Să ne-ajute Dumnezeu!

Am fost la Moldova

Am fost la Iași, Prut și Chișinău,
Am văzut trecutul istoric al neamului meu.

Am fost la Nistru, pe față m-am spălat,
Am luat apă și m-am botezat.

Am fost la Ipotești, la Eminescu în sat,
Am văzut casa poetului, salcîmul l-am admirat.

Am fost la cimitir și lacul l-am vizitat,
Am văzut bustul Luceafărului, m-am închinat.

Despre *Fratele Pavel*, cum îl numim noi azi, cei de la Tibiscus, știam multe din frageda mea copilărie, pentru că atunci, în anii copilăriei mele, el era un cunoscut activist cultural și sportiv. Îmi amintesc de îndepărtatul an 1967, cînd a pus umărul și sufletul la reușita manifestării torăcene *Marcarea a 200 de ani de la colonizarea torăcenilor din Săcălaz și Sărdin*, manifestare care a marcat o epocă din istoria noastră...

Am fost la Putna, în mănăstire am intrat,
Am văzut mormîntul lui Ștefan, am îngenunchiat.

Am rostit o rugăciune, o floare am lăsat,
Am descoperit patria mamă, de care sunt legat.

Am plecat spre Torăc, cu dor greu,
Am oftat adînc, gîndind la neamul meu.

Am ajuns acasă, în mîndrul Banat,
Am în suflet Moldova, de care nu mă despart.

Tăcerea

Au vestejit ulmii pe pereții zidului pustiu
Atîtea frunze în contrast cu cerul inimii mele,
Liniște în casă, pe cer căderi de stele,
Se zbate și cufundă visul în sicriu.

Nenorocirea cea mare e să ascult tăcerea
Viața de azi și mîine nu are continuitate,
Sufletul meu se zbate în toată singurătate,
Ochii plîng amarnic, pierzîndu-și puterea.

Tăcerea mea îngroapă în tăcerea ta, iubire,
Atunci cînd plîng ulmii și zboară în vise,
Cascade de cuvinte și idealuri promise
Cînd cerul se întunecă fără de sclipire.

Mă strecur prin viață ca o palidă amintire,
Cînd muguri în toamnă desfac umbra de-apoi,
Se trezesc speranțe să te întorci înapoi,
Rătăcit în cărări de neputință aștept o revenire.

Tabloul cu ulmii seculari de la răscruce,
Din camera iubirii îl privesc cuprins de dor,
Că și părinții-mi odihnesc în negrul ogor,
Cu ochii lăcrămînzi mă reazem de-o cruce.

[Din volumul *Veghea o cruce*
(*versuri de zbucium sufletesc*), Panciova, 2014]

Ionel STOIȚ